

**Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego
w Szkole Podstawowej nr 109 im. Batalionów Chłopskich
w Warszawie
Rok szkolny 2024/2025**

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

Doradztwo zawodowe realizowane w Szkole Podstawowej nr 109 ukierunkowane jest na:

- rozwijanie kompetencji karierowych ucznia
- wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli
- wspieranie kompetencji doradczych rodziców
- wykorzystywanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- rozwijanie kompetencji transferowalnych
- rozwijanie umiejętności uczenia się
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych na terenie miasta Poznania

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- aktualizacja wiedzy na temat ofert poznańskich szkół ponadpodstawowych
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII
- lekcje z wychowawcą
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej)
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami
- spotkania z ekspertami
- wycieczki zawodoznawcze
- spotkania z rodzicami
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli)
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki

Oddział przedszkolny „0”

Cele ogólne:

Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka

Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych

Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień

Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Realizacja powyżej wskazanych treści jest wkomponowana w realizowany na tym etapie edukacyjnym program wychowania przedszkolnego wspomagający rozwój aktywności dzieci „Program Planeta Dzieci – Wydawnictwo WSiP. Ponadto w ramach doradztwa zawodowego zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb nauczyciela zajęcia na podstawie

publikacji: M. Bujakowski, I. Chmiel, J. Hytkowska-Fąfara, K. Łabędzka-Stanecka, K. Sarad-Deć, D. Sowiara, Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Urządzamy kącki zainteresowań
- Pokaz naszych zainteresowań
- Zielono Mi!
- Wiem, kto pracuje w przedszkolu
- Jak jest w szkole?
- Gdy będę większy, to...
- Mój pokój – mój świat

według uznania i potrzeb nauczyciela w ramach doradztwa zawodowego zrealizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Literatura

Bujakowski M., Chmiel I., Hytkowska-Fąfara J., Łabędzka-Stanecka K., Sarad-Deć K., Sowiara D., Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Grzeszkiewicz B. (red.), Preorientacja zawodowa dzieci w wieku przedszkolnym, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004.

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzeżewska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Filmy

<http://www.abc.tvp.pl/19256593/kulisy-czyli-blekitek-poznajemy-zawody>

Klasy I-III

Cele ogólne:

Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka

Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych

Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień

Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej

edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia realizowane są na podstawie programów:

Klasa I Lokomotywa.. Zestaw podręczników. Nr w wykazie MEN 781/1/2017

Klasy II-III „Oto ja” Numer wykazie MEN 803/1/2017

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszevska , E.

Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
- Zawód moich rodziców
- Halo! Usterka! Szukam pomocy
- Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
- Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
- Po co się uczę?
- Jak zmieścić dzień w słoju?

zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzezińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV-VI

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych
- Rozwijanie umiejętności uczenia się
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

W roku szkolnym 2024/2025 zadania w zakresie doradztwa zawodowego realizowane będą poprzez:

- Zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji: J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska,
- Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017.
- Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie.
(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
 - Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych
 - Wybieram ten zawód, bo...
 - Jak oszczędzić pierwszy milion?
 - Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
 - Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się
 - Umiejętności – od przeszłości do przyszłości
 - Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Klasy VII-VIII

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej

- Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy
- Przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych
- Rozwijanie umiejętności uczenia się
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

1. Zdolności i uzdolnienia. Ja w moich oczach.
2. Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu warto sprzyjać
3. Moje umiejętności – moje sukcesy
4. Bogaty świat zawodów
5. Zawód, który do mnie pasuje
6. Moje portfolio i e-portfolio cz. I i cz. II
7. Dobry plan drogą do sukcesu
8. Jakie wartości są dla mnie ważne?
9. Zawody wokół nas.
10. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?

Tematyka zajęć w klasie 8

1. System edukacji w Polsce
2. Etapy projektowania kariery zawodowej – jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych
3. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych
4. Jak zostać fachowcem , czyli o roli kwalifikacjach i kompetencjach w profilu zawodowym
5. Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu
6. Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców.
7. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron
8. Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?
9. Nowe zawody na rynku pracy.
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego)

II. Lekcja wychowawcza (klasy VIII) „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”

III. Zajęcia z nauczycielem wychowawcą. Klasa VII – Jakie wartości są dla mnie ważne?;
Klasa VIII – Rozpoznaję swoje aspiracje. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

V. Udział w ARENIE ZAWODÓW

VI. Udział w TARGACH EDUKACYJNYCH

VII. Projekt DNI KARIERY dla klas VIII

VIII. Indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne

Literatura dla ucznia

Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007

Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2017

Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych;
http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009

Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEZiU, Warszawa 2006

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2017

Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008

Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2012

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEZiU, Warszawa 2004

Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

**PROGRAM REALIZACJI WEWNATRZSZKOLNEGO SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO
w roku szkolnym 2024/2025**

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

	Tematyka działań	Liczba oddziałów, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
Semestr 1					
1.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2024/2025	---	dyskusja, analiza potrzeb	wrzesień	Doradca zawodowy/koordynator
2.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	klasy VIII	Sondaż obserwacja Dyskusja grupowa	październik	Doradca zawodowy/koordynator
3.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych	klasy VIII	Sondaż	październik	Doradca zawodowy/koordynator
4.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy	---	prezentacja i omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogiem	listopad	Doradca zawodowy/koordynator
5.	Realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII i VII	Klasy VIII, klasy VII	zajęcia obowiązkowe	październik- styczeń	Doradca zawodowy
6.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	---	Informacje na stronie szkoły	cały semestr	Doradca zawodowy

7.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Uczniowie klas VIII	Indywidualne konsultacje	(październik-styczeń)	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy
8.	Ewaluacja formatywna	Klasy VIII	sondaż	Koniec semestru	Doradca zawodowy
9.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza realizacji założeń programu doradztwa zawodowego w I semestrze	---	dyskusja	Koniec semestru	Doradca zawodowy
Semestr 2					
10	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII i VII	Klasy VIII, klasy VII	zajęcia obowiązkowe	październik-czerwiec	Doradca zawodowy
11	Koordynowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych	Klasy VIII	lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje	semestr II	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
12	Indywidualne konsultacje dla uczniów klas VIII w ramach współpracy z WCiES	Klasy VIII	indywidualne konsultacje	wg terminarza WCiES	Doradca zawodowy
13	Konkurs plastyczny dla klas I-III organizowany przez szkołę	Klasy I-III	konkurs	kwiecień 2024	Wychowawcy klas
14	Konferencja dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej „Doradztwo zawodowe w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	Nauczyciele	szkolenie	wg terminarza organizatora	Doradca zawodowy

1 5	Spotkanie informacyjno-doradcze dla rodziców „Rekrutacja – jak wykorzystać szanse i uniknąć pułapek”	Rodzice uczniów VII klasy	spotkanie informacyjno-doradcze	kwiecień	Doradca zawodowy, wychowawcy klas
1 6	Targi edukacyjne	Klasy VIII	Udział w wydarzeniu	wg terminarza organizatora	Wychowawcy klas
1 7	Aktualizacja informacji z zakresu doradztwa edukacyjnego i zawodowego	---	gazetka ścienna	cały semestr	Doradca zawodowy
1 8	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Klasy VIII	Indywidualne konsultacje	luty-maj	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy
1 9	Ewaluacja końcowa	Uczniowie klas VIII, VII, wychowawcy klas	sondaż	Po koniec II semestru	Doradca zawodowy

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Zajęcia oparte na współpracy z instytucjami zewnętrznymi będą warunkowane dostępnością oferty.

2. Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań:

- Centrum Kształcenia Ustawicznego
- Związek Rzemiosła Polskiego w Warszawie
- MAPA KARIER
- Centrum Rozwoju Doradztwa Zawodowego w Warszawie WCiES
- Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 17
- Nowoczesne Doradztwo Zawodowe w Szkole Podstawowej – Wiedza i Praktyka

Opracowanie: Kinga Jarosz, doradca zawodowy.